

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

Agnieszka
Cytacka

ŁÓDZIANIE KREUJĄ

SŁOWEM
I OBRAZEM

strona 9

SENIORZY DLA CHORYCH DZIECI

SZYJĄ MASKOTKI DLA MAŁYCH PACJENTÓW — strona 8

AKTUALNOŚCI

ZIELONE
ARTERIE

strona 2

WYDARZENIA

CHANUKA
W MUZEUM
MIASTA

strona 6

SPORT

JAK
GRAŁI
NASI?

strona 14

KRZYŻÓWKA + SUDOKU

CHWILA RELAKSU
DLA KAŻDEGO

strona 12-13

REKLAMA

SEGREGUJE MY!

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ: LODZ.PL/ODPADY

SADZENIE DRZEW ZIELONE ARTERIE

Końcówka roku to tradycyjnie czas sadzenia drzew. W tym roku zieleni przybędzie na arteriach. Gdzie zobaczymy nowe drzewa?

Najwięcej, bo prawie 350 drzew, Zarząd Zieleni Miejskiej posadzi w al. Bartoszewskiego, czyli na trasie Górna. Natomiast blisko 250 możemy już oglądać na ul. Józefiaka. To zadanie realizowane w ramach Budżetu Obywatelskiego, dzięki któremu na Widzewie pojawiły się lipy, klony i okazałe wiązy kolumnowe osiągające nawet 40 cm w obwodzie pnia. Drzewa zostały posadzone od skrzyżowania z ul. Rokicińską na niemal całej długości, do ronda na al. Ofiar Terroryzmu. Kolejnych 50 drzew na Widzewie zobaczymy na ul. Przybyszewskiego, a 40 znajdzie się na ul. Rokicińskiej.

Następną arterią, na której będzie bardziej zielono, jest ul. Brzezińska. W piątek posadzono na niej blisko 100 drzew. Wysokie na kilka metrów klony, lipy i wiśnie pojawiły się w pasie rozdziału na wysokości centrum handlowego M1.

Efekty nasadzeń zobaczymy w pełnym kształcie wiosną, kiedy korony drzew się zazielenią. Jesienią drzewa sadzone są w znacznej mierze po tzw. okresie wegetacyjnym, czyli po zrzuceniu liści, kiedy już nie rozwijają się intensywnie. Aha

Na ulicy Brzezińskiej przybyło prawie 100 nowych drzew

KOBIECOŚĆ I SIOSTRZEŃSTWO

Nowy mural w Łodzi

Przy ul. Kopernika 53 powstał mural, to efekt współpracy łódzkiej marki FIORE oraz artystów z Fundacji Urban Forms – Martyna Gilla i Pawła Ponichtery.

Bohaterki muralu, który powstał przy ul. Kopernika 53 na siedzibie firmy Fiore, to dwie kobiece postaci zatopione w finyzyjnym, kwiecistym tle. Są ucieleśnieniem wizji

świata stworzonego przez kobiety i dla kobiet, subtelnego, pełnego wsparcia i kobiecej solidarności.

– Kobiecość i siostrzeństwo, wokół tych zasad zbudowana jest filozofia naszej marki, a projekt muralu znakomicie te wartości oddaje – wyjaśnia Agnieszka Mantusz, właścicielka marki.

rd

Martyn Gill i Paweł Ponichtera

FOT. MAT PRAS

ADOPTUJ PSA. ALBO DWA

Psi duet szuka domu

Okruszek (817/21) i Tofik (8918/21) trafili do schroniska 5 października 2021 roku, ponieważ ich właściciel zmarł.

To był dla nich trudny dzień. Zdezorientowane, przestraszone, wtulone w siebie. Na szczęście z każdym dniem strach był coraz mniejszy, a ciekawość coraz większa. Odnaleźli wsparcie w schro-

niskowych opiekunach, za co potrafią się pięknie odwdzięczać. Są absolutnie wyjątkowi!

Okruszek i Tofik są też ze sobą bardzo związani. Chodzą za sobą krok w krok, wszystko robią razem, dlatego szukamy dla nich wspólnego domu. Podczas spacerów i zabaw na wybiegu pokazali nam, że są fanami piłki i że w tej zabawie są niezmordowani!

Aha

FOT. MAT PRAS

INFO

Osoby zainteresowane zaproszeniem psiaków do domu, serdecznie zapraszamy do kontaktu ze schroniskiem: schronisko.biuro@o2.pl
Obowiązująca procedura adopcji:

KOLEJ DUŻYCH PRĘDKOŚCI

Drugi tunel kolejowy pobiegnie pod Łodzią

Na dworcu Łódź Fabryczna podpisano umowę na projekt kolejnego tunelu kolejowego biegnącego pod centrum Łodzi, tym razem dla pociągów Kolei Dużych Prędkości. Ma to być odcinek nowej linii szybkiego połączenia Warszawy z Wrocławem – przez Centralny Port Komunikacyjny w Baranowie i Łódź.

Investorem jest CPK, a wybrany w przetargu wykonawca to konsorcjum firm Metroprojekt i SUD-Architekt Polska. Wartość kontraktu to 59,8 mln zł. 4-kilometrowej długości tunel, który ma bieć od dworca Łódź Fabryczna na zachód w kierunku Lublinka i li-

nii kolejowej do Pabianic, ma pozwalać pociągom na rozwijanie prędkości 160-200 km/h.

Jedynym przystankiem na tej trasie w Łodzi będzie dworzec Fabryczny, z którego rozpocznie się drążenie tunelu. Być może wykorzystana do tego zostanie tarcza „Katarzyna”, drążąca obecnie tunel średnicowy.

Cała dokumentacja ma powstać do końca października 2022 r. Rozpoczęcie budowy jest planowane na rok 2023, a jej zakończenie na 2027 r., gdy ma być gotowy także port lotniczy CPK w Baranowie między Łodzią a Warszawą.

(pj)

CIEMNA STRONA MIASTA

NA SYGNALE

UWIODŁA, POTEM SZANTAŻOWAŁA

Policjanci zatrzymali 30-latkę, która szantażowała znajomego. Para wymieniała między sobą sms-y, ale po pewnym czasie mężczyzna zaczął dołączać w wiadomościach swoje fotografie. Rozneglizowane.

Kobieta zagroziła upublicznieniem zdjęć w portalach internetowych. W zamian za dyskrekcję zażądała 3 tysięcy złotych. Mężczyzna o sprawie powiadomił policję, która obserwo-

wała konfrontację. Podczas przekazania pieniędzy, funkcjonariusze zatrzymali szantażystkę. Za wymuszenie groźbą pieniędzy może trafić za kratki nawet na 3 lata.

Policjanci ostrzegają przed nierozważnym zachowaniem i przekazywaniem osobom, które słabo znamy, wrażliwych informacji na swój temat. Redakcja przyłącza się do apelu.

rd

COVID-19

LICZBA ZAKAŻEŃ

KRAJ:

20 576

WOJ. ŁÓDZKIE:

1207

NIE TRUJ SIĘ!

BEZZWROTNE DOTACJE DO TRWAŁEJ ELIMINACJI PALENISK
NIEEKOLOGICZNYCH WIĘKSZE OD 2022 ROKU:

JEDEN LOKAL

DO 90%

DO 9 TYS. ZŁ

BUDYNEK
WIELORODZINNY

DO 90%

DO 50 TYS. ZŁ

WWW.LODZ.PL/SMOG

WIDOKI NA 2022 ROK

BĘDĄ NOWE
MIEJSCA PRACY

FOT. ŁODZ.PL

13 firm z sektora nowoczesnych usług dla biznesu w Łodzi planuje już teraz zatrudnić 1300 osób w przyszłym roku. W całej branży liczba ta może być dwukrotnie większa.

Jesienią tego roku swoje biura i oddziały otworzyło w Łodzi 12 firm, w których zatrudnienie znajdzie ponad tysiąc osób. Jak się okazuje, to nie koniec dobrych wieści. Nabory ogłoszą na początku przyszłego roku także przedsiębiorstwa, które już w naszym mieście działają i planują rozwój.

– Nowe miejsca pracy są generowane nie tylko przez nowe firmy, które wchodzą do Łodzi. Nie możemy zapomnieć o tych, którzy są z nami od dłuższego czasu, bo dobry klimat inwestycyjny Łodzi napędza biznes do rozwoju i kolejnych inwestycji. A utrzymanie tych miejsc pracy w Łodzi to także wysiłek – mówi Adam Brzostowski, dyrektor Biura Rozwoju Gospodarczego. Firmy działające w Łodzi już teraz zgłosiły chęć za-

trudnienia kolejnych 1300 osób. To wyniki z ankiety przeprowadzonej wśród 13 przedsiębiorstw z sektora usług dla biznesu, a w całej branży ta liczba może osiągnąć w przyszłym roku w sumie nawet 2500 miejsc pracy.

Jedną z firm, która planuje powiększyć zespół, jest Sii, dostawca usług IT, inżynierskich, cyfrowych i BPO. – Na koniec marca przyszłego roku planujemy osiągnąć zatrudnienie na poziomie naszej „magicznej” pięćsetki – mówi Agnieszka Kościelecka z Sii.

Jeśli plany zostaną zrealizowane, zatrudnienie w branży BPO i SSC ma w przyszłym roku sięgnąć w Łodzi 30 tysięcy osób. To stawia nas na drugim miejscu pod tym względem spośród miast regionalnych, zaraz za Krakowem. Najwięcej osób znajdzie pracę w działach finance & accounting – według przeprowadzonego przez BRG badania nawet 612 osób. Zaraz po księgowości, poszukiwani są pracownicy do działu IT – 315

osób, contact centre – 194, w logistyce – 165 osób i w dziale HR – 50 osób.

– Wyniki ankiety pokazują, że największe zapotrzebowanie jest dla pracowników znających język angielski, ale jednocześnie najłatwiej ich znaleźć. W przypadku innych języków, takich jak niemiecki, francuski, hiszpański, czy włoski, trudność pozyskania pracowników jest wyższa, ale i popyt na nich zdecydowanie niższy. Te równoważące się aspekty sprawiają, że w Łodzi nie ma problemów ze znalezieniem pracowników – dodaje Brzostowski.

Lokalny rynek pracy docenia m.in. studentów naszych uczelni. Aż 80 procent z tych, którzy biorą udział w stażach wakacyjnych organizowanych przez łódzkich pracodawców, zostaje na stałe zatrudniona. Fakt, że Łódź to miasto studenckie potwierdza także najnowszy raport ABSL, w którym współpraca z uczelniami w Łodzi została uznana za najlepszą w kraju.

redEM

REKLAMA

Ulica Żywiołów - najnowsza atrakcja EC1 Łódź okazała się strzałem w dziesiątkę. W ciągu miesiąca odwiedziło ją ponad 7 tysięcy dzieci i ich opiekunów. Tę popularność chcemy wykorzystać do przekazywania wiedzy poprzez najbardziej naturalny dla dzieci żywioł: ZABAWĘ!

Warsztaty Mikołajkowe dla osób indywidualnych od 5. roku życia

Grudniowe soboty i niedziele
(4, 5, 11, 12, 18, 19 grudnia 2021 r.)
o godz. 12:00
Limit miejsc: 15

Na te Święta wszyscy czekają cały rok! W tym czasie, jedni chowają miotły, drudzy wieszają... ogórki na choince, a jeszcze inni oczyszczają się w saunie. Ulica Żywiołów EC1 zaprasza dzieci i opiekunów, by poznali nietypowe tradycje bożonarodzeniowe! Przy tej okazji z udziałem animatorów, zostaną stworzone wyjątkowe dekoracje na choinkę.

Mikołajkowe Atrakcje 4-5.12.2021 r. od 10:00 do 18:00

Wspólne robienie długiego łańcucha na choinkę! – każda chętna i chętny może podpisać pasek kolorowego papieru i skleić z niego swoje ogniwo wielkiego łańcucha

Gra terenowa z nagrodami – zadanie to policzenie ukrytych na ekspozycji świątecznych obiektów. Nagroda? Upominki Ulicy Żywiołów EC1

*który z Żywiołaków wystąpi w roli Świętego Mikołaja?
Przekonajcie się i zróbcie wspólne pamiątkowe zdjęcie!*

Malowanie buziek – renifer, bałwanek... animatorzy mają na Mikołajki mnóstwo pomysłów

Żywiołowa poczta Świętego Mikołaja - dzieci stworzą listy z przygotowanych pocztówek i wyślą je do św. Mikołaja korzystając ze skrzynki na listy na Ulicy Żywiołów!

W ten wyjątkowy, Mikołajkowy weekend, zwiększy się liczba miejsc na Warsztaty Mikołajkowe o godz. 12, z 15 do 30 osób.

Jeżeli dotąd Święta kojarzyły się Twoim dzieciom między innymi z odpoczynkiem od nauki, na Ulicy Żywiołów przekonacie się, że nauka to świetny pomysł na wypoczynek!

Więcej informacji na:

www.ulicazywiolow.pl
Bilety dostępne są:
- online: <https://bilety.ec1lodz.pl/>
- lub poprzez kontakt z Działem Obsługi Klienta EC1:
tel. (+48) 42 600 61 00 wew. 1
e-mail: informacja@ec1lodz.pl

WZIĘLI DOTACJĘ, ŁAPIĄ DESZCZÓWKĘ I POMAGAJĄ CHRONIĆ ŚRODOWISKO

Nawet 80 proc. kosztów i maksymalnie 20 tys. zł dotacji dostało w tym roku kilkadziesiąt osób, które zdecydowało się wykorzystać na swojej nieruchomości wodę opadową albo zazielenić podwórkę.

Łapanie i zatrzymywanie deszczówki ma wiele korzyści. Zamiast pozwolić wodzie, która spadnie z nieba, odpłynąć do miejskiej kanalizacji, lepiej zachować ją na swojej działce i wykorzystać potem, np. do podlewania roślin.

W tym roku miasto dofinansowywało takie działania już po raz kolejny. W pierwszej edycji program był skierowany do wspólnot mieszkaniowych, a w tym roku o dotacje mogły się też starać osoby fizyczne, prawne oraz przedsiębiorcy.

– Na 50 złożonych wniosków udało się podpisać 40 umów na prawie 215 tys. zł. Pojedyncza dotacja wynosiła 80 procent kosztów inwestycji, nie więcej jednak niż 10 tys. zł brutto. Wnioskodawcy zdecydowali się w większości na zakup zbiorników na deszczówkę i systemów nawadniania z jej wyko-

Blisko 100 łodzian skorzystało w tym roku z dotacji

rzystaniem, ale pojawiały się też takie, które dotyczyły tworzenia systemów bioretencji czy zastosowania nawierzchni przepuszczalnych – mówi Agnieszka Pietrzak z Wy-

działu Kształtowania Środowiska.

Drugi miejski program – „ZazieleniaMY” – też był skierowany do szerokiego grona beneficjentów: mieszkańców, wspólnot miesz-

kaniowych, firm czy instytucji, które mają siedzibę na obszarze rewitalizacji.

Tutaj można było zdobyć dotację na zazielenienie swojego podwórka, czyli nasadzenia drzew, krzewów i bylin, a także zakładanie łąk kwietnych i trawników. Spośród 50 wniosków o przyznanie dotacji 37 przeszło kwalifikację. W przypadku „ZazieleniaMY” dotacja była wyższa, bo mogła wynieść maksymalnie 20 tys. zł, ale także w sumie 80 proc. wszystkich kosztów. Na ten program miasto wydało w tym roku prawie 440 tys. zł. – Oba programy mają zachęcać i włączać łodzian do działań przyczyniających się do ograniczenia negatywnych skutków zmian klimatu. Zazieleniając podwórko czy też instalując urządzenie pozwalające zagospodarować wody opadowe, każdy ma swój wkład w ochronę środowiska i adaptację do zmian klimatu. Nasze programy dotacyjne spodobały się mieszkańcom, co nas bardzo cieszy i będziemy je kontynuować – zapowiada Maciej Riemer, dyrektor Departamentu Ekologii.

AP

NOWOŚCI W ZOO

W łódzkim zoo pojawili się nowi podopieczni. Tym razem do ogrodu trafiły wikunie, jeżozwierze palawańskie, kangur oraz kitanka lisia.

Dopiero co w Łódzkim Ogrodzie Zoologicznym witaliśmy pingwiny przyławkowe, a już przyjechały kolejne zwierzęta. – W pawilonie Afryki można zobaczyć trzy jeżozwierze palawańskie – gatunek narażony na wyginięcie. Po otwarciu Orientarium te osobniki trafią na wybiegi w nowym pawilonie. Powiększyło się również stado naszych kangurów. Dołączyła do niego dwuletnia samica z Pragi – informuje Tomasz Józwiak, wiceprezes zoo. Do łódzkiego ogrodu przyjechała także tamaryna cesarska oraz wikunie – najmniejszy

JEŻOZWIERZE I NAJMNIJSZE WIELBŁĄDY W ŁÓDZI

przedstawiciel rodziny wielbłądowatych. – Dwie samice z zoo w Danii uzupełnią nasze dotychczasowe stado. Z Krakowa udało nam się przywieźć kitankę lisia, która ma stworzyć parę z samcem tego gatunku mieszkającym w naszym zoo od początku tego roku. Razem z kitanką przyjechał także wieloszpón lśniący – zupełnie nowy gatunek w naszym ogrodzie. Wieloszpón w przyszłości zamieszka w Orientarium – dodaje Barbara Wicińska,

kierownik działu hodowlanego w łódzkim zoo. Wszystkie nowe zwierzęta można już oglądać na wybiegach. Na tym nie koniec. W najbliższych tygodniach zoo spodziewa się kolejnych transportów zwierząt. PK-S

Nowe zwierzęta można już oglądać na wybiegach

FOT. ŁÓDŹ.PL

NA PIOTRKOWSKIEJ JUŻ ŚWIĘTA

Świąteczny klimat czuć już na łódzkim deptaku. W miniony weekend mieszkańcy mogli odwiedzić Bożonarodzeniowy Jarmark. W okolicy pasażu Schillera, wśród kolorowych karuzeli, świątecznych iluminacji, ozdób i choinek stanęły stoiska z rękodziełem, tradycyjnymi wędlinami i serami, regionalnymi wyrobami oraz pysznymi wypiekami! Nie brakowało też rozgrzewających napojów w świątecznym klimacie i masy pierników. Jarmarkowe stoiska są czynne codziennie w godz. 12:00-20:00, warto się wybrać, by poczuć prawdziwą magię nadchodzących Świąt.

KaWa

FOT. ŁÓDŹ.PL

REKLAMA

Euro Dialog

BEZPŁATNE KURSY ANGIELSKIEGO

dla osób z obszaru rewitalizacji Łodzi.

Koniecznym warunkiem jest wykształcenie co najwyżej średnie lub wiek 50+.

więcej informacji:
www.eurodialog.pl/rewitalizacja

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej i realizowany przez EuroDialog w partnerstwie z Miastem Łódź.

zadzwoń do nas **531 022 422**

CHANUKA W MUZEUM MIASTA

POZNAJ ŻYDOWSKIE ZWYCZAJE

FOT. FREEPIK

Łódzkie obchody „Święta Światta” odbędą się w Pałacu Rodziny Poznańskich przy ul. Ogrodowej 15 we wtorek (30 listopada) o godz. 17:00. Chanuka będzie wyjątkową okazją do spotkania ze zwyczajami i kulturą żydowską.

– Chanuka to ważne święto w judaizmie, w którego obchody od lat włącza się Muzeum Miasta Łodzi, goszcząc przedstawicieli Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Łodzi oraz wszystkich zainteresowanych łodzian – mówi Magda Komarzeniec, dyrektor Muzeum. – 30 listopada razem zapalimy trzecią z ośmiu świeczek upamiętniających osiem

dni cudu w Świątyni Jerozolimskiej. Cieszę się, że po raz kolejny wspólnie podkreślimy ciągłość koegzystencji naszych kultur w Łodzi – dodaje.

Pączki, tańce i koncerty

Chanukowy wieczór rozpocznie krótkie wprowadzenie, przybliżające charakter święta i jego tradycje oraz zapalenie świec na chanukiji – dziewięcioramiennym świeczniku. W programie przewidziano także dwa koncerty. Jako pierwsi wystąpią Jehuda i Mosze Zareccy wraz z Chórem Dziecięcym Miasta Łodzi. Następnie publiczność wysłucha koncertu Gerarda Ederýego

– znakomitego amerykańskiego artysty, jednego z czołowych światowych autorytetów w dziedzinie muzyki sefardyjskiej. Jego twórczość łączy w sobie elementy wielu kultur i tradycji muzycznych: judeo-arabskiej, judeo-hispańskiej, argentyńskiej, środkowo-, północno- i wschodnioeuropejskiej, a nawet starożytnej muzyki perskiej. W czasie chanukowego wieczoru nie zabraknie tradycyjnych pączków, a dla najmłodszych przygotowano warsztaty. O godz. 18:00 rozpoczną się zajęcia taneczne dla dzieci. Anna Niewiadomska-Milczarek przedstawi

tradycyjne tańce izraelskie i nauczy uczestników podstawowych kroków. Z kolei zajęcia muzyczne poprowadzi Aleksandra Chiuk. – Mimo że święto Chanuki upamiętnia wydarzenia sprzed 2000 lat, to wciąż czerpiemy z jego uniwersalnego przekazu. Słowa Tory, muzyka, taniec, pączki i odrobina wina, serdeczna atmosfera. Czego chcieć więcej? – pyta Dawid Szychowski, Rabin Łodzi i zaprasza łodzian do wspólnego świętowania.

Bilety na Chanukę w cenie 15 zł ulgowy i 20 zł normalny można kupić w kasie Muzeum.

KS

FOT. ŁÓDZ.PL

TEATR PINOKIO

OPOWIEŚCI Z NARNI NA ŁÓDZKIEJ SCENIE

Teatr Pinokio (ul. Kopernika 16) zaprasza na premierę! „Opowieści z Narnii” to międzypokoleniowa, rodzinna propozycja dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów.

Pierwszy tom cyklu książek autorstwa C. S. Lewisa był wielokrotnie adaptowany na potrzeby radia i telewizji, doczekał się także realizacji scenicznych.

Na scenie Teatru Pinokio twórcy spektaklu „Opowieści z Narnii” wykorzystali wyjątkową plastyczność tekstu i możliwość odczytania go na kilku poziomach. Dzięki

temu dzieci mogą odbierać ją jako bajkową opowieść o sile bliskości, która przewycięża zło. Młodzież ma szansę odnaleźć się w rzeczywistości i historii czwórki rodzeństwa, obserwując proces ich przemiany i dojrzewania. A dorośli i seniorzy mają możliwość dotarcia do ukrytych sensów, nawiązań mitologicznych, literackich i politycznych. Spektakl będzie tłumaczony na język migowy.

Najbliższe spektakle: we wtorek (30 listopada), środę (1 grudnia) i czwartek (2 grudnia) o godz. 9:00 i 11:30. Bilety: 27 zł. **RedKu**

FOT. MAT. PRAS.

DZIEJE SIĘ W PONIEDZIAŁEK

Coraz bliżej Święta

Na godz. 14:30 Biblioteka Dygresja (ul. Rewolucji 1905 r. 84) zaprasza na zajęcia „Coraz bliżej Święta” – decoupage świąteczny! Uczestnicy przygotowują ozdoby i podarunki na najbliższe Święta. Udział bezpłatny, obowiązują zapisy: 571 553 038.

Slepy Maks.

Historia prawdziwa

O godz. 17:30 Biblioteka Odyseja (ul. Wschodnia 42) zorganizuje spotkanie z Waldemarem Wolańskim, reżyserem, aktorem, dramaturgiem i wykładowcą. Podczas spotkania będzie można przenieść się do czasów łódzkiego Robin Hooda – Ślepego Maksa. Wstęp wolny.

DZIEJE SIĘ WE WTOREK

Twórcze warsztaty

O godz. 17:30 w Bibliotece Tuvim (ul. Tuwima 46) rozpoczną się warsztaty „Idź za tekstem. Warsztaty twórczego pisania z elementami herstorii”, które poprowadzi Marta Zdanowska. Udział w wydarzeniu jest bezpłatny, ale na warsztaty obowiązują wcześniejsze zapisy: marta@lodzkiszlakkobiet.pl.

Andrzejki w Kostce

Na godz. 17:30 w Bibliotece Kostka (ul. Kostki Napierskiego 4) w ramach andrzejkowych atrakcji zaplanowano spotkanie autorskie z Izą Maciejewską dotyczące jej najnowszej książki „Wolff”. Wstęp wolny.

SZUKASZ PRACY?

SZUKAMY PRACOWNIKA!

Zarząd Dróg i Transportu

poszukuje pracownika do wydziału

Uzgodnień Infrastruktury Drogowej

Interesujesz się życiem Łodzi?

Chcesz mieć wpływ na działania podejmowane w mieście?

Poszukujemy osób do pracy przy obiegu korespondencji związanej z opiniowaniem dokumentacji projektowych na budowę i przebudowę dróg realizowanych przez instytucje miejskie i podmioty zewnętrzne, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz udzielania odpowiedzi na pytania mieszkańców.

Wymagania: wykształcenie min. średnie, zainteresowania związane z projektowaniem, budową i utrzymaniem dróg, mobilnością miejską lub zagospodarowaniem przestrzennym, umiejętność czytania map i schematów, umiejętność czytania i redagowania pism, umiejętność korzystania i interpretacji przepisów prawa.

Oferujemy pracę związaną z działaniami mającymi wpływ na funkcjonowanie i rozwój miasta, możliwość weryfikacji i rozwoju posiadanych zainteresowań i umiejętności.

CV prosimy przesać na adres: zdit@zdit.uml.lodz.pl

CZEKAMY NA CIEBIE!

[WWW.FACEBOOK.COM/ZDITLODZ](https://www.facebook.com/zditlodz)

SENIORZY SZYJĄ MASKOTKI DLA MAŁYCH PACJENTÓW

Do dzieci przebywających na pediatrycznych oddziałach onkologicznych w szpitalach w całej Polsce już wkrótce trafią maskotki-małpki. Zabawki przygotowują właśnie seniorzy z Domu Dziennego „Senior-Wigor” przy ul. Senatorskiej 4 na Górnej.

Po raz pierwszy nietypowe przytulanki będą umilać trudne chwile także małym pacjentom w szpitalach w Niemczech. Prowadzona już od kilku lat akcja szycia małek, a następnie ich przekazywania zapoczątkowała firma Many Mornings z Aleksandrowa Łódzkiego, która na co dzień zajmuje się projektowaniem i produkcją kolorowych skarpetek.

Łódzkie maskotki w całej Polsce

Mięciutkie zabawki powstają z kolorowych skarpetek drugiego gatunku, które ze względu na niewielkie defekty (czasem niemal niewidoczne) nie mogą trafić do sprzedaży. Są wypełniane niemi dziewczarskimi z zakładu produkcyjnego w Aleksandrowie Łódzkim.

Szycie maskotek w kształcie małek to doskonały przykład, jak jedna akcja może nieść ze sobą wiele dobrego. Z jednej strony

dbamy o środowisko, bo przytulanki powstają ze skarpetek, które nie trafiają do sprzedaży i zostałyby wyrzucone. Z drugiej jest to pomoc i próba uprzyjemnienia nieco pobytu w szpitalach dzieciom. Dodatkowo akcja aktywizuje też seniorów, którzy poświęcają swój czas na szycie maskotek.

To cykliczna akcja. W grudniu ubiegłego roku gotowe maskotki powędrowały do szpitali w 11 miastach w Polsce: w Łodzi, Krakowie, Katowicach, Lublinie, Poznaniu, Suwałkach, Sosnowcu, Chełmie, Krasnymstawie, Świdniku oraz Hrubieszowie. – Bożonarodzeniową akcję pod kryptonimem „Doctor Monkey” organizujemy już po raz czwarty – mówi Igor Owczarek z Many Mornings.

– Wspólnie z Fundacją Dr Clown w Polsce organizujemy międzypokoleniowy dialog. Najpierw seniorzy i seniorki pomagają nam szyc maskotki z materiałów niewykorzystanych podczas produkcji skarpetek. Następnie wykonane z pełnym zaangażowaniem maskotki-małpki stają się towarzyszkami dzieci, które muszą spędzić święta w szpitalach.

Uśmiech także pomaga leczyć

Śmiech i radość towarzyszy również emerytom z Domu Dziennego „Senior-Wigor”, dla których akcja szycia maskotek-małpek to wyśmienita okazja do spędzenia czasu w gronie zaprzyjaźnionych rówieśników. – Seniorzy korzystający na co dzień z naszej placówki przy ul. Senatorskiej są niezwykle kreatywni – mówi Elżbieta Jaszczak, zastępca dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodzi ds. pomocy środowiskowej. – Do tej pory mieliśmy okazję przekonać się już wielokrotnie, jakie cuda wychodzą spod ich rąk w trakcie zajęć z origami, decoupage czy quillingu. Cały czas odkrywamy ich nowe talenty.

Praca zespołowa

W przypadku szycia przytulank w kształcie małek podopieczni z Domu Dziennego „Senior-Wigor” mieli początkowo trochę wątpliwości, czy na pewno tym razem podolają zadaniu.

– Rozmawialiśmy z seniorami i wspólnie zastanawialiśmy się, czy szycie nie okaże się zbyt trudne – mówi Anna Wójcik, administratorka placówki przy ul. Senatorskiej.

– Cel akcji jest jednak tak szczytny, dlatego postanowiliśmy spróbować. Na początek zadeklarowaliśmy się na próbne 30 małek, ale powstały one na tyle sprawnie, że szybko daliśmy sygnał, że możemy przygotować więcej. Kiedy do Domu Dziennego „Senior-Wigor” dotarły wszystkie niezbędne materiały potrzebne do uszycia maskotek, praca zaczęła iść pełną parą.

– Rzadko zdarza się tak, by daną maskotkę ktoś z nas uszył od początku do końca – mówi Pani Leokadia korzystająca z placówki przy ul. Senatorskiej od 10 lat. – Zdecydowanie częściej to praca zespołowa. Jedni zszywają poszczególne elementy, drudzy umieszczają, gdzie trzeba nici jako wypełnienie, a jeszcze inni wyszywają oczy i uśmiechy. Niektórym małymkom dołączamy wydziergane na szydełku czapeczki, a innym – kokardki.

– Najwięcej trudności sprawiają nam małpie ogonki – mówi Pani Halina korzystająca z placówki przy ul. Senatorskiej od 8 lat. – Są wąskie i długie, dlatego niełatwo umieścić w nich wypełnienie. Ale mamy już na to swoje sposoby.

RedSe

ŁÓDZCY ARTYŚCI

SŁOWEM

I OBRAZEM

FOT. AGNIESZKA CYTACKA

Zdjęcie ze spektaklu „Księżniczki”
w reż. Julii Jakubowskiej,
Fabryka Sztuki w Łodzi

Mówi: „Zbierać fotografie, to zbierać świat”*. I właśnie od takiego zdjęciowego zbierania świata i ulotnych chwil podczas podróży zaczęła się jej przygoda z fotografią. W ramach „Łodzianie kreuja” wywiad z Agnieszką Cytacką – fotografką, łodzianką, rezydentką Art_Inkubatora, świeżo upieczoną finalistką VII edycji Konkursu Fotografii Teatralnej.

Studiowałaś filologię polską, kulturoznawstwo, pracowałaś w teatrach, prowadziłaś spotkania literackie. Skąd w tym wszystkim znalazła się fotografia?

Pracowałam w tych dwóch obszarach – literatury i teatru, ale w każdym wolnym momencie podróżowałam. Wykorzystywałam wszystkie święta, każdy wolny dzień, by wziąć aparat i polecieć do miejsc, w których jeszcze nie byłam. Podróże stały się jednym z tych elementów, które zapoczątkowały moją fascynację fotografią. Kadrując, zauważyłam, jak stopniowo moja uwaga z zachwytem nad krajobrazami przenosi się na ludzi, których w tym krajobrazie dostrzegam.

Człowiek jest ciągle w sferze Twoich zainteresowań? Absolutnie. Fotografuję ludzi. Fascynuje mnie człowiek. Zarówno w ujęciu portretowym, jak i reportażowym, kiedy robię zdjęcia z wydarzeń kulturalnych, spektakli teatralnych, słubów. Uwielbiam zatrzymywać w kadrach emocje – one nadają zdjęciom znaczeń. W szerszym rozumieniu staram się myśleć o fotografii jako o medium społecznym, które nie jest tylko obrazkiem, ale też przekazuje pewne treści, wartości i dlatego do wszystkich projektów, które tworzę, szukam idei, spójnej całości. W centrum zawsze jest człowiek.

Przez długi czas zajmowałaś się w fotografii kobietami. Dlaczego?

I nadal zajmuję. Bardzo gorąco wspieram kobiety. Uważam, że świat potrzebuje kobiecej energii – czułości, ciepła, łagodności, odwagi, miłości. A kobiety potrzebują wsparcia i solidarności, docenienia ich pracy i zaangażowania w sprawy społeczne. Między innymi dlatego powstał mój stypendialny projekt „Łodzianki. Atlas Piękna”**.

Jaki był zamysł projektu?

To projekt o kobietach i dla kobiet. Zrealizowałam go z okazji 101. rocznicy uzyskania przez Polki praw wyborczych. 101 łodzianek zgodziło się, aby wziąć udział w sesji fotograficznej i opowiedzieć o sobie, swoich związkach z Łodzią i działalnością na rzecz kultury i innych kobiet.

Jak wspominasz pracę przy „Atlasie Piękna”?

Projekt trwał prawie rok. To była nieustanna, bardzo intensywna praca. Wiedziałam, że w ten sposób oddaję część siebie, chociaż na początku nie zdawałam sobie sprawy, że aż tak mnie to pochłonie. Zarówno czasowo, jak i emocjonalnie. Myślę, że nawiązałam bliski kontakt ze zdecydowaną większością dziewczyn, biorących udział w tym projekcie. Każda z bohaterek projektu wybierała ważne dla siebie miejsce, które oddawało jej charakter, jej aktywność. Sesjom fotograficznym towarzyszyły nasze rozmowy. Czasami trwały one godzinami. Finalnie, oprócz zdjęć w wybranej przez moje

bohaterki przestrzeni, powstawała minipowieść o ważności dla nich tego miejsca. Dla mnie kluczowe było połączenie słowa z obrazem.

Czy któraś z sesji zapadła Ci w szczególności w pamięć?

Pamiętam każdą. Te sesje uświadomiły mi, jak bardzo przestrzeń determinuje nasze życie, wybory i zachowania. Myślę, że dla samych bohaterek projektu największym wyzwaniem było znalezienie tej jednej enklawy. Dlatego też projekt w nazwie ma słowo „atlas”, odnosił się do topografii, do Łodzi i właśnie do tych istotnych w indywidualnych historiach jego bohaterek miejsc.

Projekt zakończył się finisazem wystawy 8 marca 2020 r., tuż przed wybuchem pandemii. Jak na Ciebie wpłynął ten dziwny czas?

Był to czas zatrzymania, pogłębionej refleksji na temat tego, kim jesteśmy, co tu robimy, dokąd zmierzamy.

Zdjęcie ze spektaklu
„Frida la Vida!” w reż. Ewy Marii Wolskiej,
Fabryka Sztuki w ŁodziModelka: Zuzanna Cichy, MUA: Monika Węgrzyn,
włosy: Magdalena Gaja Kapelan,
pióropuszczyk: Ewa Jobko, organizacja: Monika BojsanModelka i MUA: Monika Węgrzyn,
włosy: The Mystery Barbers, sukienka: Klaudia Klimas,
organizacja: Monika Bojsan

Agnieszka Cytacka znalazła się w gronie 17 finalistów VII edycji Konkursu Fotografii Teatralnej, organizowanego od 2015 r. przez Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego. W tym roku nadesłano 1271 prac, spośród których jury wybrało po 10 finałowych fotografii w dwóch kategoriach – teatralne zdjęcie sezonu i zestaw dokumentacyjny z przedstawienia. Zdjęcie Agnieszki Cytackiej wybrane zostało w kategorii teatralne zdjęcie sezonu. Ogłoszenie wyników konkursu odbędzie się 10 grudnia.

Strona www
Agnieszki
Cytackiej:
Kod QR

* cyt. Susan Sontag, „O fotografii”
** Stypendium artystyczne Prezydent Miasta Łodzi w roku 2019

A bardziej praktycznie?

A bardziej praktycznie (śmieje się) jestem teraz w przejściowym momencie – może procesie. Do tej pory dużo fotografowałam kobiety, angażowałam się społecznie w sprawy kobiet, ale w tych wszystkich działaniach poczułam, że jeżeli nie będziemy wspierać również mężczyzn na takich czułych poziomach, to nie osiągniemy harmonii. Dlatego teraz pracuję nad projektem dotyczącym mężczyzn. Czuję, że mężczyźni również potrzebują być wysłuchani. System patriarchalny odebrał prawa nie tylko kobietom. Mężczyźni pozbawiono kontaktu z ich własnymi emocjami, z sercem, w konsekwencji nie potrafią oni ani nazywać, ani okazywać swoich uczuć. A ze stłumionych uczuć rodzą się demony – agresja, przemoc, bezsilność, samobójstwa. Czuję i widzę, że procesy otwierania emocjonalnego są szalenie istotne do budowania zdrowych relacji międzyludzkich i mądrych wartości społecznych. Ogromnie mnie to ciekawi i chciałabym teraz wchodzić w te męskie obszary i pokazywać piękne, głębokie, czułe oblicze mężczyzn. Zdejmuję z rozmowę.

Rozmawiała
Agnieszka Rutkowska

TASTE THE MUSIC LDZ

GWIAZDY ZAŚWIECĄ W ATLAS ARENIE

Już 10 grudnia w hali obok Łodzi Kaliskiej zagrają czołowi polscy artyści. Koncert zainauguruje nowy cykl muzycznych spotkań z topowymi twórcami rodzimej sceny muzycznej w całej Polsce. Na scenie pojawią się: Nosowska, Mrozu, Vito Bambino, Karaś/Rogucki, Muchy oraz Kaśka Sochacka.

Katarzyna Nosowska to niekwestionowana królowa polskiej sceny alternatywnej i frontmanka legendarnego zespołu Hey,

którego przeboje przez lata kształtowały gust muzyczny kilku pokoleń Polaków. Mrozu to wszechstronny wokalista, producent muzyczny, kompozytor i autor tekstów. Artysta chętnie udziela się też podczas nagrań albumów czołowych raperów i wykonawców reggae oraz znany jest z przebojowych duetów, m.in. z Tomsonem, chórem Sound'n'Grace czy Flirtini. Vito Bambino, poza solową karierą, szerszej publiczności

znany jest jako wokalista grupy Bitamina. W 2021 r. – wraz z Darią Zawiałow i Dawidem Podsiadło – stworzył trzon orkiestry Męskiego Grania. Karaś/Rogucki najpierw dali się poznać za sprawą coveru „1996” grupy T.Love, a następnie zaprezentowali próbkę autorskiego materiału publikując singiel „Bolesne strzały w serce”. Pierwsza płyta duetu, na której wyróżniają się przestrzenne dźwięki,

melodie czerpiące z łagodności lat 70. i radości płynącej z disco, to próba odejścia od mrocznych brzmień lat 80. i zimnej fali. Muchy to jeden z najważniejszych polskich zespołów reprezentujących tradycje gitarowe granie z prawie 17-letnim doświadczeniem na klubowych i festiwalowych scenach. Przez te lata zespół zagrał setki koncertów, wydał kilka albumów studyjnych, specjalną płytę

live z Jarocina i muzykę do filmu.

Kaśka Sochacka w 2021 r. wydała swój debiutancki album „Ciche dni”. Zawarte na nim historie dotyczące m.in. relacji i walki z samą sobą, opowiedziane są z perspektywy kobiety, która próbuje złapać w tym wszystkim równowagę. Artystka jest tegoroczną laureatką prestiżowego rankingu „Gazety Wyborczej” – „Sanki”.

red

INFO

Impreza rozpoczyna się o godz. 17:00.

Bilety są dostępne na:
www.eventim.pl/godtaste, www.ebilet.pl, www.ticketmaster.pl.

Posiadacze karty lozdzianina upoważnieni są do rabatu – 10 zł na zakup jednego biletu.

HOROSKOP

Koziorożec (22.12–19.01)

Miłość: Spędzisz miło czas, jest ogromna szansa na randkę.

Finanse: Ocenisz sytuację i dokonasz bilansu, doprowadzając swoje sprawy materialne do porządku.

Zdrowie: Kontroluj swoje myśli, myśl tylko pozytywnie.

Wodnik (20.01–18.02)

Miłość: Spędzisz czas spontanicznie.

Finanse: Zbierzesz owoce wcześniej wykonanej pracy.

Zdrowie: Możesz zbyt łatwo popadać w nerwowe sytuacje. Wycisz się i zrealkuszuj.

Ryby (19.02–20.03)

Miłość: Postaw w miłości na spokój, szczerść i przyjaźń.

Finanse: Warto, byś pomyślał o sobie i spełnił swoje drobne zachcianki.

Zdrowie: Możesz liczyć na pomoc kogoś, kogo znasz od lat, kogoś, kto jest dla Ciebie bardzo miły.

Baran (21.03–19.04)

Miłość: Nie daj się ponieść słownym złościwościom i nie kłóć się o byle błahostki.

Finanse: Wszechświat będzie Ci sprzyjał i zaczną spełniać się Twoje marzenia.

Zdrowie: Nie angażuj się w sytuacje, które mogą spowodować pogorszenie stanu zdrowia.

Byk (20.04–20.05)

Miłość: Warto podejść do sprawy na spokojnie, starając się kontrolować swoje emocje.

Finanse: Wytrwałość, cierpliwość i determinacja przyniesie oczekiwany sukces.

Zdrowie: W tym tygodniu powrócisz do swoich sił witalnych, Twój organizm się zregeneruje, a Ty poczujesz zdecydowanie lepszą energię.

Bliźnięta (21.05–20.06)

Miłość: Bądź czynnym uczestnikiem swojego życia miłosnego, a nie tylko obserwatorem.

Finanse: Czas zmian, tylko od Ciebie i Twojego nastawienia zależy, jak dalek potoczą się sprawy.

Zdrowie: Ubieraj się odpowiednio do pogody, aby uniknąć jesiennego przeziębienia.

Rak (21.06–22.07)

Miłość: Postawisz na szczerść z samym sobą oraz drugą osobą, wyjaśniając wszelkie nieporozumienia.

Finanse: Postaraj się podejmować rozsądne i przemyślane decyzje, ponieważ emocje mogą brać górę.

Zdrowie: Będziesz mógł liczyć na pomoc drugiej osoby, jeśli tylko uznasz, że jej potrzebujesz.

Lew (23.07–22.08)

Miłość: Oderwiesz się od przeszłości i będziesz miał nadzieję na lepsze jutro.

Finanse: Stwierdzisz, że najwyższy czas odkładać pieniądze na spełnienie swoich marzeń.

Zdrowie: Zadbaj o to, by odpowiednio dobrać dietę do swojego codziennego zapotrzebowania.

Panna (24.08–22.09)

Miłość: Powodzenie w miłości i spełnienie zarówno u osób samotnych, jak i tych w związkach.

Finanse: Przeznaczysz zaoszczędzona gotówkę na drobne przyjemności.

Zdrowie: Zadbaj o siebie, by w końcu

zregenerować swoje zdrowie fizyczne oraz psychiczne.

Waga (23.09–22.10)

Miłość: Uświadomisz sobie, że masz wybór między tym, aby znaleźć w sobie siłę do zmiany na lepsze a tym, by pozostać zdany na łaskę losu.

Finanse: W tym tygodniu pomyślisz przede wszystkim o sobie i kupisz sobie coś, o czym myślałeś już długo.

Zdrowie: Zawsze szukaj pomocy u innych, jeśli jej potrzebujesz, sam również pomagaj innym, jeśli masz taką możliwość.

Skorpion (23.10–22.11)

Miłość: Bardzo sprzyjający czas, aby osoby samotne poznały drugą połówkę. W związkach czas magicznych chwil.

Finanse: Będziesz rozsądniej wydawał gotówkę.

Zdrowie: Poczujesz się znów jak małe dziecko, odetchniesz i poczujesz luz.

Strzelec (23.11–21.12)

Miłość: Podejmiesz ważne decyzje. Daj sobie czas, aby zapomnieć o przeszłości, która wciąż ma wpływ na teraźniejszość.

Finanse: Będziesz szczęśliwy i zadowolony ze swoich finansów.

Zdrowie: Podniesiesz swoje endorfiny poprzez większą aktywność fizyczną.

HOROSKOP PRZYGOTOWAŁA

Wróżka Malwina – porady telefoniczne oraz online. Doradztwo życiowe i duchowe, bioenergoterapia, biała magia, ezoteryka.

Telefon: 732-944-762

e-mail: wrozkamalwina.konsultacje@gmail.com

Facebook: Przystań duchowa-rejs przez życie: wróżby i doradztwo życiowe

Instagram: [wrozka.malwina](https://www.instagram.com/wrozka.malwina)

DO POCZYTANIA

PRZEWODNIK PO FILMOWEJ ŁODZI

Odkrywanie filmowego bogactwa Łodzi jest jednym z zadań, jakie stawia sobie Łódź Miasto Filmu UNESCO. Najlepszą zaś mapą po filmowych tradycjach miasta jest z pewnością ceniony „Przewodnik po filmowej Łodzi” wydawany przez stowarzyszenie Centrum Inicjatyw Na Rzecz Rozwoju „REGIO”, który w grudniu będzie dostępny w sprzedaży.

Od publikacji jego pierwszej wersji minęło ponad dziesięć lat, a w trakcie tej dekady zostało w naszym mieście wyprodukowanych wiele seriali i filmów, które osiągnęły sukcesy na poziomie krajowym i międzynarodowym. To przecież w 2015 roku – „via Łódź” – polska kinematografia mogła wreszcie świętować zdo-

bycie pierwszego Oscara za najlepszy film zagraniczny w historii. Paweł Pawlikowski odebrał jedną z najważniejszych statuetek na świecie za „Idę”. Miniona dekada pozwoliła również na pogłębione spojrzenie względem filmowej klasyki i starszych dzieł – coraz więcej wiemy o PRL-owskiej produkcji i recepcji dzieł, a także o pozycji Łodzi w tych „filmowych czasach”. Środowisko Łodzi Filmowej dało początek wielu inicjatywom i produkcjom, o których warto mówić, warto przypominać i tym samym zachęcać do odwiedzania miasta. Historia filmowej Łodzi jest ciągle otwarta i czeka na odkrycie.

Jak mawiała Agnieszka

Osiecka: „Pamiętam trzy oblicza miasta Łodzi, a właściwie trzy Łodzie. Łódź jako Manchester, Łódź jako Chicago i Łódź jako Hollywood”. Łódź jest niezwykle plastycznym miastem, w którym można stworzyć wiarygodne plenery z innych miast Europy i świata. Łódź Filmowa jest jak kameleon – potrafi zmienić na ekranie swoją wizualną tożsamość. Stać się zarówno Londynem, Paryżem, Stambułem, Chicago, Władystokiem i... Panamą. Ale Łódź potrafi być również tłem ponadczasowych, epickich historii, w których bardziej niż przestrzeń geograficzna liczyła się przestrzeń emocjonalna.

Całość „Przewodnika po filmowej Łodzi” składa się z 11 rozdziałów obejmujących całe miasto, w tym 9 tras spacerów i 2 tras „pałacowych” poświęconych najbardziej filmowym łódzkim pałacom, w których dziś działają tak cenne dla kulturalnego serca miasta instytucje, jak Muzeum Miasta Łodzi i Muzeum Kinematografii. Na 384 stronach opisano ponad 250 tytułów filmowych: od tych najbardziej znanych (kultowych wręcz), aż do tych mniej powszechnie znanych, w których Łódź prezentuje się niezwykle okazale i ciekawie. Autorzy podchodzą do materii turystycznej z niezwykłą dawką erudycji i humoru. Gwaran-

tujemy, że czytając ten przewodnik, nie raz się zadziwicie.

Warto podkreślić, że pracę autorów tej monumentalnej pozycji – dwóch łódzkich przewodników miejskich i regionalistów Macieja Kronenberga i Krzysztofa Olkusa – wsparła konsultacja merytoryczna Mieczysława Kuźmickiego, byłego dyrektora Muzeum Kinematografii. Partnerami wydania „Przewodnika Filmowego po Łodzi” są EC1 Łódź, Film Łódź Commission, Narodowe Centrum Kultury Filmowej, Łódź Miasto Filmu Unesco, a także Łódzka Organizacja Turystyczna, Stare Kino Cinema Residence oraz Lecznica Pod Koniem.

Maciej Kronenberg
Krzysztof Olkusz

Przewodnik po filmowej Łodzi

INFO

Oficjalna premiera przewodnika planowana jest na 28.12.2021. Wówczas w EC1 Łódź odbędzie się spotkanie z twórcami przewodnika, a po spotkaniu będzie miał miejsce spacer filmowy poprowadzony przez Macieja Kronenberga.

Stronę przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce serii Krzyżówek z Koroną

Bogini triumfu	Beskidzcy ratownicy	Dawny okręt wiosłowy	1 Anonim, kronikarz Oznajmujące z kropką na końcu	Gęsie we wsypie	Inna nazwa trądu	Oprawa obrazu	Numer do bankomatu	Duńskie miasteczko z klocków	Mechanizm zegara	Elegancja
8	18		Spokojny zakątek			5 Pomieszczenie w sklepie				
Bogatka wśród ptaków	Gorący wyciąg z ziół	Rywal Biedronki Kolo Wenezueli		Działo	Polityk na czele rządu			14	Tor ruchu planety	Wyspa Odyseusza
	19		Larum		Mustyki, owady					
Bush, polityk z USA	Paliwo jądrowe Np. deszcz		Obszar wodny	Wisłok lub Nil	Ciężarówka z Rosji	Metro-polia Tajlandii				
Chwytna część ręki				Jadalnia matrosów		Pies Nel z powieści		Wielki przedpokój w gmachu	Zakładany na stopę	Zejście z linii ciosu
Naczynie - bliźniaki	2		6	Nad nim Bazylea		Region na południe od Sahary				10
Niedźwiedzia noga			Solenizantka z 30.09		Szycita w kopalni	3	12		Siostra Balladyny	
			Nauka o moralności	7	13					
Święta księga islamu	20	Ziemia z korzeniami traw	16		Państwo z Jerozolimą		17		Burda, chryja	11
			15							

Rozwiązaniem jest tytuł piosenki zespołu Trubadurzy.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

Lubi powtarzać pogłoski	Rodzaj czekoladki	Jennifer z estrady	Nauka o roślinach	Czołgiści	Krętacz, oszust Puls	Uchwyć młotką	Więzy, okowy	Kupon na towar	Tarkowski z powieści	Warzywo zmuszające do płaczu	... Noego
Ostrze strzały					Zewnętrzna ochrona		Wielki dopływ Wisły	Uczenie zwierząt wykonywania poleceń			
Lek przeciwbólowy			Drogowy tamie przepisy ruchu	Wypiek na stole jubilat	8		Seniuk, popularna aktorka		Np. wynik bezbramkowy	Podwórkowa zabawa	Odliczona suma pieniężna
Rodzaj pierogów			Półkulista misa				... pracz, zwierzę	Mała do dokręcenia			
Proszek do prania			10	Oplata graniczna			Intymna sfera życia	Piłkarski błąd	Uczeń szkoły wojskowej	6	4
			Trzymany fason				Ćwiczenie na drążku	Mysz lub człowiek	Państwo z Rabatem		
Złot wiedźm	2	Brat Abła									
			Syn Abrahama i Sary	1	Kapitan z powieści Juliusza Verne'a	3	9	Murzyn z Nel i Stasiem			
											5

Rozwiązaniem jest tytuł piosenki Reny Rolskiej.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

„Krzyżówki z Koroną”
-DOSKONAŁE O KAŻDEJ PORZE ROKU

KORONA

SUDOKU ŁATWE

3			2		9			
	7	5	4					
	1		7			8	4	
7		6	1					5
8								2
9					8	6		1
	8	7			1		6	
					5	1	3	
			9		4			8

SUDOKU ŚREDNIE

					7	2		
					3			4
1					8	6	5	7
					2		3	
8	5							9
		7		6				
7	6	8	3					9
	9			1				
		4	9					

Stronę przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce serii Krzyżówek z Koroną

TU NAS ZNAJDZIESZ

W PONIEDZIAŁKI, ŚRODY I PIĄTKI

DARMOWA GAZETA „ŁÓDŹ.PL” JEST DOSTĘPNA W MIEJSCACH:

- **Każda miejska biblioteka**
  - Sprawdź adresy na WWW.BIBLIOTEKA.LODZ.PL
- **Wszystkie miejskie przychodnie**
- **Delegatury Urzędu Miasta Łodzi**
Zachodnia 47, Politechniki 32, Krzemieniecka 2, Piotrkowska 153, Piłsudskiego 100
- **Manufaktura**
  - przy punkcie informacji oraz wejściu do strefy Qulinarium (restauracje)
- **Poleski Ośrodek Sztuki** Bratysławska 6a
- **Ośrodek Kultury Górna** Siedlecka 1
- **Aquapark Fala** Aleja Unii Lubelskiej 4
- **Widzewskie Domy Kultury:**
  - Dom Kultury „502”, A. Sacharowa 18
  - Dom Kultury „Ariadna”, Niciarniana 1/3
  - Dom Kultury „Widok”, J. Piłsudskiego 133
- **Bałucki Ośrodek Kultury** Limanowskiego 166
- **Galeria Handlowa „Jagienka”** Jagienki 34
- **Rynek Bałucki**
- **Rynek Maratońska**
- **Rynek Pionier** gen. Dąbrowskiego 91c
- **Rynek** Przybyszewskiego 147
- **Rynek** Wielkopolska
- **Zielony Rynek (Barlicki)**
- **Ryneczek** przy Mochnackiego
- **Kwadraciak** Inowrocławska/Żubardzka
- **Pod zegarem** Inowrocławska/Wielkopolska
- **Ogród Botaniczny** Krzemieniecka 36/38
- **Palniarnia** Piłsudskiego 61
- **Łódzka Organizacja Turystyczna** Piotrkowska 28
- **Centrum Obsługi Karty Łodzianina** Piotrkowska 87
- **Łódzkie Centrum Kontakt z Mieszkańcami** Piotrkowska 110
- **Hotel „Bedrooms”** Piotrkowska 64
- **Cukiernia Dybalski:** Piotrkowska 56, Piotrkowska 102A, CH Central, Jaracza 5, pl. Wolności 9, Tatrzańska 42/44, Ciołkowskiego 9, Nastrojowa 8, Armii Krajowej 36, Szpital im. Barlickiego, Rojna Rynek Malus, Zgierz (Długa 69, Czarna 3/9)
- **Sklep GAMA** Perla, Osiedle im. J. Montwiłła-Mireckiego
- **Pasaż Handlowy Oranżada** Wujaka 7
- przy sklepie **Rossmann** Pojezierska 2/6
- Smocza 1h (naprzeciw **Biedronki**)
- Chryzantem 8
- **Carrefour** Zarzewska
- 11 Listopada 39A przy **poczcie**
- Falista 162 **Sklep Spożywczy**
- Piaseczna róg Motylowej
- Zgierska 240
- Tatarakowa 12, Radogoszcz Wschód
- Nastrojowa 50, pl. Stoneczny

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

SKRZYŃKI Z DARMOWĄ GAZETĄ

FOT. ŁÓDŹ.PL

Złap za uchwyt, odchyl klapę i weź gazetę „Łódź.pl”

Na łódzkich ulicach pojawiły się wysokie, czerwone skrzynki.

Jest ich 45 i stoją na najczęściej uczęszczanych przystankach tramwajowych i autobusowych. To są dystrybutory z naszą gazetą „Łódź.pl”. W środku znajdziecie najnowsze wydania gazety, zupełnie za darmo. Aby wyjąć egzemplarz „Łódź.pl” ze skrzynki, wystarczy złapać uchwyt, odchylić klapę i zabrać jeden z numerów. Pojemniki są codziennie rano uzupełniane o nowe egzemplarze, a jeśli zdarzy się, że są puste, oznacza to, że nakład naszej gazety już się wyczerpał. RD

UWAGA

Gazetę znajdziesz w autobusach i tramwajach MPK na głównych liniach

Pierwszy śnieg tej jesieni i pierwszy bezbramkowy remis Łódzkiego Klubu Sportowego oglądali kibice w piątek (26.11) przy al. Unii. Choć mecz rozgrywany był w Łodzi formalnie jego gospodarzem był zespół z Częstochowy.

Piłkarze ŁKS doskonale wiedząc, że Skra będzie głównie czekać na ich ataki od pierwszych minut zaczęli grać wysoko. Pierwszą groźną akcją stworzył Maciej Wolski, jednak na posterunku był Mateusz Kos, który w tym meczu został niekwestionowanym bohaterem gospodarzy. Z minuty na minutę przewaga ŁKS rosła, kolejnych prób podejmowali się Ricardinho i Maciej Radaszkiewicz, jednak na tablicy wyników nadal było 0:0. Wyjątkową próbą popisał się Antonio Dominguez. Jego strzał niemal z połowy boiska zaskoczył Kosa, jednak trafił w słupek. Napór wzrastał, jednak twierdza Częstochowa pozostawała nie naruszona. W 27. minucie gospodarze stworzyli swoją pierwszą

akcję i to od razu bardzo groźną. Mikołaj Kwietniewski otrzymał znakomite podanie i stanął oko w oko z Markiem Koziółem, górą był jednak bramkarz elkaesiaków. Rycerze wiosny starali się korzystać z zimowej aury i padającego gęstego śniegu oddając sporo strzałów z daleka, nie przynosiły one jednak bramkowego skutku. Druga połowa rozpoczęła się znacznie spokojniej. Skra zaczęła bronić się wyżej, a ŁKS zmagając się z wyraźnymi problemami ze skonstruowaniem akcji. Tętno kibiców na stadionie skoczyło dopiero w 67. minucie. Gola dla częstochowian zdobył Maciej Mas, jednak sędzia odgwiżdżał spalonego. Identyfikacja sytuacji

FORTUNA 1. LIGA
19 KOLEJKA

SKRA
CZĘSTOCHOWA

0:0

ŁKS
ŁÓDŹ

ŁKS REMISUJE ZE SKRA

miała miejsce w pierwszej części meczu, wtedy nie uznano gola Radaszkiewicza. Widać było, że ŁKS bardziej chciał wygrać ten mecz, jednak nie mógł znaleźć sposobu na rozpracowanie defensywy gospodarzy. Efektem tego jest przerwana seria dwóch zwycięstw z rzędu i pierwszy bezbramkowy remis w sezonie. PB

ŁKS niestety zmarnował szansę na wskoczenie do czołowej szóstki

TABELA FORTUNA 1. LIGA M G PKT

1. Miedź Legnica	19	34:15	41
2. Widzew Łódź	19	35:21	38
3. Korona Kielce	19	25:19	32
4. Podbeskidzie B-B	19	34:22	32
5. Sandecja Nowy Sącz	19	23:19	31
6. GKS Tychy	19	21:19	30
7. ŁKS Łódź	18	22:18	29
8. Skra Częstochowa	19	13:18	27
9. Arka Gdynia	19	25:19	26
10. Odra Opole	19	26:27	26
11. Chrobry Głogów	18	21:18	25
12. Resovia Rzeszów	18	19:20	23
13. Puszcza Niepołomice	19	21:28	19
14. GKS Katowice	18	21:30	19
15. Zagłębie Sosnowiec	19	22:30	18
16. Stomil Olsztyn	18	21:29	16
17. Górnik Polkowice	19	17:32	13
18. GKS Jastrzębie	18	15:31	13

AWANS

BARAŻE

SPADEK

Tabela na 1.12.2021 na godz. 18:00

PRZEŁAMANIE W ŚNIEGU

Mimo mrozu i śniegu na stadionie przy al. Piłsudskiego 138 zgromadziło się wielu kibiców, którzy zdecydowanie nie żałowali swojej decyzji. Po serii pięciu meczów bez zwycięstwa Widzew wygrał 3:2 z Zagłębiem Sosnowiec.

Mecz rozpoczął się najgorzej jak mógł dla piłkarzy Widzewa. Już w drugiej minucie po pięknym prostopadłym podaniu Dawida Gojnego sam na sam z Jakubem Wrąblem wyszedł Szymon Sobczak i zdobył gola na 1:0. Gospodarze przez dłuższy czas nie mogli się otrząsnąć po tym szybkim ciosie. Dopiero w 13. minucie udało się skonstruować groźną akcję. Dośrodkowanie Dominika Kuna trafiło na głowę Karola Danielaka, jednak na posterunku był Kamil Bielikow. Od 30. minuty zaczął się ten czas, kiedy Widzew jest najgroźniejszy. Sygnał do ataku dał Nunes, który najpierw świetnie dogrywał, a chwilę później sam strzelał, jednak bez efektów. W 33. minucie piłkę na połowę przeciwnika wprowadził Marek Hanousek. Podał do Nunesa, jednak jego strzał odbił się od nóg obrońcy. W zamieszaniu odnalazł się Bartosz Guzdek, który strzałem

z pierwszej piłki wyrównał stan meczu. Dziesięć minut później było już 2:1 dla gospodarzy. Piękną akcją lewą stroną poprowadził Nunes, dograł w pole karne, gdzie świetnie odnalazł się Daniel Villanueva i strzałem głową zdobył bramkę. Do końca pierwszej części gry wynik nie uległ już zmianie. Druga połowa rozpoczęła się od dość chaotycznej gry w środku pola. Widać było, że złe warunki dają się piłkarzom we znaki. W 52. minucie sędzia wskazał na jedenasty metr po tym, jak Hanousek faulował Sobczaka. Sam poszkodowany podszedł do piłki i wyrównał stan gry. Nieco ponad 10 minut później mieliśmy bliźniaczą sytuację, tylko po drugiej stronie boiska. Karnego dla Widzewa zmarnował jednak Mateusz Michalski. W 68. minucie Zagłębie było blisko wyjścia na prowadzenie, ale strzał w długi róg Szymona Pawłowskiego obronił Wrąbel. W 79. minucie ratunek dla Widzewa przyszedł z niespodziewanej strony. Wzdłuż pola karnego z piłką pociągnął obrońca Patryk Stępiński i mocnym uderzeniem lewą nogą zdobył bramkę. Do końca drugiej połowy udało się utrzymać prowadzenie. PB

Guzdek (32')
Villanueva (42')
Stępiński (79')

WIDZEW
ŁÓDŹ

FORTUNA 1. LIGA
19 KOLEJKA

3:2

ZAGŁĘBIE
SOSNOWIEC

Sobczak (2', 52' k)

Gorący doping w zimny dzień poniósł piłkarzy do zwycięstwa

ŁÓDZKA POGODYNKA

FOT. ŁODZ.PL, ENVATO ELEMENTS, AP, NAC

PONIEDZIAŁEK **0°C**
29.11

Imieniny obchodzą:
Błażej, Fryderyk, Walter, Bolemysz Franciszek, Saturnin

WTOREK **-1°C**
30.11

Imieniny obchodzą:
Andrzej, Justyna, Konstanty, Jędrzej, Kutbert, Maura

MIASTO RODZINNE

Zaraz po wybuchu I wojny światowej rodzina Tuwimów przeniósł się z mieszkania przy ulicy Andrzeja 40 do kamienicy przy ul. Dzielnej 50 (obecnie ul. Narutowicza 56) i przebywała tu do września 1917 r. W tym okresie Julian rozpoczął współpracę z kabaretem „Bi-Ba-Bo” działającym w hotelu Savoy oraz z cinema-varietes „Urania”, należącym do Teodora Junoda, ojca Eugeniusza Bodo, gdzie wystawiono jego pierwszą rewię satyryczną.

Oto próbka żartów poety:

Lipiec jest miesiącem, kiedy w tramwaju nie można otworzyć okna, którego w grudniu nie można zamknąć.

Różnica między wielbłądem a człowiekiem: wielbłąd może pracować nie pijąc przez cały tydzień; człowiek może przez tydzień pić nie pracując.

Romans – to marzenie człowieka samotnego, a samotność – marzenie człowieka, który ma romans.

Adresy Juliana

Ławeczka Tuwima

KRYMINAŁKI ZNA DŁÓDKI
ŚLEPY LOS MAKSA

Na początku maja 1934 roku rozpoczął się w Łodzi kolejny głośny proces głównego herszta kryminalnego podziemia, Menachema Borsztajna, znanego jako Ślepy Maks. Po słynnym pojedynku w barze „Kokolobolo” 14 września 1929 r. i zastrzeleniu konkurującego z nim Balbermana, łódzki Al Capone został uznawany za szefa, a w ramach dintojry strzelano do zdrajców lub nieposłusznym członków gangu. Koniec kariery organizacji Ślepego Maksa zaczął się właściwie już w 1932 roku, kiedy dostał pierwszy wyrok za szantaż. Pod presją sypał „kolegów” z policji, gdzie miał swoje wtyczki i robotę stracił jeden z wysokich funkcjonariuszy. Gdy na szafkę padł błąd strach, także oni zaczęli sypać

Zdjęcie z procesu Ślepego Maksa z przedwojennej gazety

szefa łódzkiego podziemia było więcej, w tym o szantaż, wymuszenia oraz pobicia. Organizacja „Ezra Achim” („Bratnia pomoc”) okazała się mało filantropijna, a bardziej gangsterska i określana była czasem jako grupa „braci mocnych”. Sprzeciwiającym się palono sklepy, łamano ko-

szefa, tak że uzbierało się Maksowi w 1935 roku na dodatkowe 3,5 roku więzienia, z którego wyszedł tuż przed wybuchem wojny i zwił do ZSRR. Do Łodzi powrócił w 1946 roku i chociaż robił tu jeszcze jakieś interesy, to taki mocny już nie był. Ot, los mafijnego bossa... agr

ŁÓDZIANIZMY

Domki kunitzerowskie na starej fotografii

DOMKI KUNITZEROWSKIE

To nieistniejące już dziś drewniane domy przeznaczone dla robotników Widzewskiej Manufaktury Heinzla i Kunitzera. Osiedle fabryczne drewnianych famuł budowane było od końca XIX w. Budynki rozmieszczone były wzdłuż ulic: Kunitzera (część ulicy Niciarnianej), Józefa, św. Kazimierza i przy szosie Rokicińskiej. Większość z nich zniknęła w latach 60. XX wieku. Nie były to domy szczególnej urody, drewniane, przysadziste, kryte papą, bez wygod i chyba świadomie budowane na podobieństwo chłopskich chałup, by szybciej się aklimatyzowali przybywający do Łodzi masowo robotnicy z okolicznych i dalszych wsi. W tych miejskich chatkach przez ponad pół wieku spędziło jednak swoje życie kilka pokoleń łódzkich przadek i tkaczy. agr

BYŁO MIASTECZKO I KUPA WSI...

ŁÓDZKIE GAWĘDY

Dla rozwoju przyszłego miasta duże znaczenie miały okoliczne wsie i osady, które później znalazły się na obszarze tzw. wielkiej Łodzi, tworząc jej osiedla i dzielnice. Obok średniowiecznych wsi na tym terenie powstawały kolejne nowe osady. W ostatnich latach XVI wieku istniało ogółem na obszarze dzisiejszej Łodzi 36 samodzielnych osiedli różnego typu, należących do różnych właścicieli, czyli było jedno miasto, a właściwie miasteczko, liczące kilkuset obywateli, ulokowane w rejonie Starego Rynku

i pl. Kościelnego, 24 wsie, 10 osad przemysłowych (8 młynów, jedna osada pokaźniejsza i jedna po hucie) oraz dwór wójtowski. Posiadłości łódzkie należały do biskupstwa wrocławskiego, część dóbr pabianickich do kapituły krakowskiej, a sporo wsi do szlachty. A zatem pod koniec XVI wieku geografia obszaru dzisiejszej Łodzi wyglądała następująco:

- do dóbr biskupów wrocławskich należały: miasto Łódź, wsie: Stara Wieś, Widzew, Wólka i Zarzew,
- do dóbr pabianickich – wsie: Brus, Chocianowice, Retkinia, Rokicie, młyny: Chachuła, Rokicki i Wiślicki oraz Ruda i Huta Chocianowicka;
- własnością szlachty były natomiast wsie: Bałuty, Chojny Duże, Chojny Małe, Doły, Jagodnica, Kały, Lipinki, Łagiewniki, Modrzew, Moskule, Radogoszcz, Rogi, Stoki, Wola Mieczkowska, Wola Stokowska, Złotno i Młyn Kalski. agr

ŁÓDŹ.pl Kolejne wydanie w **środe 1 grudnia**
DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

GALERIA ŁÓDZKICH MURALI

Mural Bocian Czarny przy ulicy Orlej 3 powstał w ramach szerszej akcji edukacyjnej Bociany Czarne Online z inicjatywy Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi i Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego.

KARTKA Z KALENDARZA

W dniach od 27 do 29 listopada 1980 roku, w łódzkiej Hali Sportowej odbyła się pierwsza edycja Festiwalu Muzyki Rockowej – Rockowisko, jednej z najbardziej popularnych imprez młodzieżowych lat 80. XX wieku. Wydarzenie składało się z dwóch części – pierwsza to Przegląd Łódzkich Grup Rockowych, a druga to koncert główny, w którym występowali laureaci konkursu oraz zaproszeni goście. Podczas inauguracji zagraly takie zespoły jak: Anex, Argus, Ogród Wyobraźni, Paradoks, Kwadrat, ale także Maanam, Krzak, Kombi, Porter Band i Kasa Chorych. Rok później (25-29 XI 1981 roku) dołączyły do festiwalu takie grupy jak: Perfect, TSA, Dżem i gość z RFN – Extra

ŁÓDZKIE ROCKOWISKO

Stout Blues Band, a w kolejnych latach: Republika, RSC, Oddział Zamknięty, Exodus, Lady Punk, Martyna Jakubowicz, Lombard, Rezerwat, Daab, Turbo, Rendez-Vous, Dżem czy Kombi, by wymienić choćby te najbardziej znane. Już z tego pobieżnego spisu widać, że łódzki festiwal był miejscem prezentacji i promocji znanych później kapel, a Łódź przez 5 lat była niemal stolicą polskiego rocka, gdzie na koncerty ścigali fani z całego kraju. Ostatnie Rockowisko w Łodzi odbyło się 15 i 16 kwietnia 1985 r., a 12 listopada 2005 r. zorganizowano specjalny, jubileuszowy koncert „Rockowisko – 25 lat później”, na którym zagrali m.in. Perfect, TSA, Dżem, Armia. Festiwal w Łodzi był ważny, bo pokazał w czasach głębokiej komuny narodzin polskiego rocka, który był powiewem buntu i głosem spragnionej normalności młodzieży. I tylko tamtej niezwykłej atmosfery w łódzkiej Hali Sportowej żal... agr

Hala widowiskowo-sportowa przy ul. ks. Skorupki 21 w 2005 r.

W ŁODZI**SEGREGUJEMY****ODPADY****CODZIENNIE**

**PAMIĘTAJ!
SEGREGOWANIE ODPADÓW
KOMUNALNYCH
JEST OBOWIĄZKOWE**

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ: LODZ.PL/ODPADY